

Związek Powiatów Polskich otrzymał bardzo dużo pytań dotyczących zasad ustalania rozkładów prac aptek przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, która nowelizuje również art. 94 Prawa farmaceutycznego. W artykule postaramy się rozwiązać ewentualne wątpliwości w tym zakresie.

Data wejścia w życie

Podstawową kwestią jest data wejścia w życie nowego brzmienia art. 94 Prawa farmaceutycznego. Zgodnie z art. 23 pkt 4 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw, ustawa wchodzi w życie 1 listopada 2023 r. m.in. z wyjątkiem:

- art. 2 pkt 1 lit. a (tj. przepisu wprowadzającego do Prawa farmaceutycznego definicję dyżuru w dzień wolny od pracy oraz dyżuru w porze nocnej),
- art. 2 pkt 2 (tj. przepisu dotyczącego miast na prawach powiatu w kontekście stosowania art. 94 Prawa farmaceutycznego oraz zdefiniowania pojęcia dyżuru),
- art. 2 pkt 10 (tj. przepisu zmieniającego art. 94 Prawa Farmaceutycznego w zakresie wskazania apteki ogólnodostępnej, która zostanie wyznaczona do pełnienia dyżurów w porze nocnej lub dyżurów w dni wolne od pracy),
- art. 2 pkt 15 (tj. przepisu nakładającego na Inspekcję Farmaceutyczną dot. potwierdzania czy apteka spełnia warunki umożliwiające pełnienie przez nią dyżuru),
- art. 2 pkt 16 (tj. wprowadzenia do Prawa farmaceutycznego art. 129bb wprowadzającego możliwość nakładania na podmiot prowadzący aptekę ogólnodostępną administracyjnych kar pieniężnych za brak współpracy z zarządem powiatów na etapie poprzedzającym podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej)

- które wchodzi w życie 1 stycznia 2024 r.

Powyższe oznacza, że do 31 grudnia 2023 r. rady powiatów mogą jeszcze przyjmować uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na dotychczasowych zasadach.

Okres obowiązywania uchwał rad powiatów wydanych na podstawie art. 94 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw cyt. „*Uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie przyjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał, o których mowa w art. 94 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.*”.

Jak wskazano wyżej dla ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw wskazano więcej niż jeden termin wejścia w życie. Co do zasady wchodzi w życie 1 listopada 2023 r. ale m.in. w części dotyczącej zmian w Prawie farmaceutycznym dotyczących

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: środa, 18, październik 2023 06:12

Bernadeta Skóbel

Odslony: 1972

wyznaczania aptek do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej, ustawa ta wchodzi w życie 1 stycznia 2024 r. To oznacza, że uchwały przyjęte przez rady powiatów na podstawie art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r. (cyt. „*Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu zawodu farmaceuty*”), również te podjęte po 31 października 2023 r. będą czasowo obowiązywać jeszcze w 2024 r. tj. do czasu podjęcia przez zarządy powiatów w sprawie wyznaczania aptek do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej.

Uwaga! Zasada ta po pierwsze nie będzie dotyczyła powiatu mającego swoją siedzibę w sąsiadującym mieście na prawach powiatu (tzw. powiatu obwarzankowego). Z art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r. wynika, że powiaty te są w ogóle wyłączone z systemu ustalania dyżurów aptecznych i uchwały podjęte w tych powiatach przestaną obowiązywać z dniem 1 stycznia 2024 r., z uwagi na uchylenie podstawy prawnej do ich podjęcia. Szerzej na temat sytuacji tzw. powiatów obwarzankowych będzie mowa w odrębnym artykule.

Po drugie w mojej ocenie powyższy przepis nie będzie dotyczył również powiatów, mających siedziby w miastach liczących powyżej 40 tys. mieszkańców, co wynika z literalnego brzmienia art. 94 ust. 3 Prawa farmaceutycznego w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.. W takim powiecie wyznaczenie apteki do pełnienia dyżurów ma charakter fakultatywny (art. 94 ust. 9 pkt 3 lit. a Prawa farmaceutycznego w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.). Dodać należy, że w większych miastach problem niedziałających w niedzielę lub wieczorem aptek ogólnodostępnych praktycznie się nie pojawiał. Jednym z celów nowelizacji, było co do zasady ograniczenie obowiązku wyznaczania ale też finansowania usługi zapewnienia funkcjonowania aptek w dni wolne od pracy oraz w porze nocnej, do tych przypadków gdzie jest to rzeczywiście uzasadnione tj. tam gdzie z przyczyn ekonomicznych dla przedsiębiorców prowadzących apteki byłaby to działalność deficytowa i gdzie nadal, pomimo ograniczenia godzinowego czasu trwania dyżurów problem realizacji dyżurów mógłby się pojawiać, gdyby usługa ta nie była odpowiednio finansowana.

Do kiedy powinny być podjęte uchwały przez zarządy powiatów?

Art. 19 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw nie określa terminu, do którego zarządy powiatów powinny podjąć pierwsze uchwały w sprawie wyznaczania aptek do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej. Pośrednio z ust. 4 tego przepisu wynika tylko, że takie uchwały na rok 2024 powinny zostać podjęte. Z tego względu nie ma potrzeby, aby w uchwałach rad powiatów w sprawie ustalania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych podejmowanych w 2023 r. ustalać krótką datę graniczną ich obowiązywania w 2024 r. (np. do 31 marca 2024 r.). W mojej ocenie jest to działanie nawet dosyć ryzykowne. Gdyby danemu zarządowi powiatu do tego czasu nie udało się podjąć uchwały, mieszkańcy mogą nie mieć zabezpieczonego dostępu do apteki w porze nocnej i w dni wolne od pracy. Ponadto należy zauważyć, że z chwilą wejścia w życie uchwał zarządów powiatów w sprawie wyznaczania aptek do pełnienia dyżurów w dzień wolny od pracy oraz dyżurów w porze nocnej, uchwały rad powiatów w sprawie ustalania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych i tak stracą moc wprost na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw. Z tego względu w mojej ocenie nie ma potrzeby poprawiania ustawodawcy w tym zakresie.